

del2Landschappen

Jaarverslag 2017

Opgesteld d.d. 04 april 2018

Jaarverslag 2017

Dit betreft het verslag over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 van de Stichting Unie van provinciale Landschappen oftewel "De12Landschappen".

Opbouw van het verslag:

Het verslag bestaat uit de volgende onderdelen:

1 Bestuursverslag De12Landschappen	4
2 Jaarrekening	5
Balans per 31 december 2017	5
Staat van Baten en Lasten	6
Toelichting Lastenverdeling	7
Grondslagen	8
Toelichting op de balans.....	10
Voorstel resultaatsbestemming 2017	12
Toelichting Baten	13
Toelichting lasten besteed aan doelstellingen.....	14
Overige toelichtingen en ondertekening van de jaarrekening	16
3 Overige gegevens	17
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	17
Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat	17
Resultaatbestemming 2017	17
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	18
Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017	18
Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie	18
Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening	19
Bijlagen Samenstelling bestuur per 31 december 2017	21

1 Bestuursverslag De12Landschappen

De stichting Unie van Provinciale Landschappen ("De12Landschappen") heeft met ingang van 1 januari 2016 personeel en middelen overgedragen aan de stichting LandschappenNL. In afwijking met de statuten heeft het bestuur besloten alleen nog bij elkaar te komen als daartoe noodzaak bestaat. Dit betekent dat het bestuur in 2017 twee keer bij elkaar is gekomen. Naast deze bijeenkomst is ook een tweetal bestuursbijeenkomsten geweest waarvoor zowel alle voorzitters van provinciale Landschappen als Landschapsbeheerorganisaties zijn uitgenodigd, alsmede de directeuren. Vier bestuursleden van De12Landschappen hebben ook zitting in de Raad van Toezicht van LandschappenNL.

In 2017 heeft het bestuur de jaarstukken 2016 goedgekeurd en vastgesteld en kennisgenomen van het werkplan en de begroting 2018 van LandschappenNL. Er is gesproken over het dossier staatssteun, over en met de Nationale Monumenten organisatie en de Klinkenberghprijs. Daarnaast is uitgebreid gesproken over de toekomst van de stichting. Het bestuur heeft het voornemen geuit de stichting in de toekomst op te heffen. Hierover zal in 2018 verder worden gesproken.

In financieel opzicht is er dan ook niet veel meer gebeurd in de stichting. Het meest opvallende is dat de overdracht van aandelen van Buitenleven vakanties BV eindelijk heeft kunnen plaatsvinden. Hier is het resultaat grotendeels door bepaald. Na afboeking van het resultaat bedraagt het vermogen van de stichting nog ca 77 duizend euro. In 2018 zal het bestuur een besluit nemen over wat te doen met deze resterende middelen.

*Namens het bestuur van de De12Landschappen,
Mr. A. van der Meer,
Voorzitter*

2 Jaarrekening

Balans per 31 december 2017

(na verwerking van het voorstel bestemming resultaat)

Activa

	31-12-2017		31-12-2016	
Financiële vaste activa	0		74.518	
Subtotaal			74.518	
Vorderingen en overlopende activa	726		72.800	
Liquide middelen	86.548		119.580	
Subtotaal	87.274		192.380	
Totaal		87.274		266.898

Passiva

	31-12-17		31-12-2016	
Reserves				
-continuïteitsreserve	77.854		145.618	
-bestemmingsreserve				
PrAss	0		0	
Klinkenbergh	0		0	
Subtotaal	77.854		145.618	
Kortlopende schulden				
Crediteuren	0		7.229	
Nog te betalen bedragen	9.420		114.051	
Subtotaal	9.420		121.280	
Totaal		87.274		266.899

Staat van Baten en Lasten

Baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Subsidies overheden	0	0	88.891
Resultaat spaarrekeningen	55	0	1.115
Extra activiteiten en overige baten kerntaken	7.000	0	368.553
Totaal Baten	7.055	0	418.560

Lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Besteed aan doelstellingen			
Zichtbaar zijn en beïnvloeden	0		28.173
Relatiebeheer en fondsenwerving	0		0
Faciliteren en verbinden	-8.836		1.434.203
Subtotaal	-8.836	0	1.462.376
Kosten Werving Baten			
Niet van toepassing op De12Landschappen	0	0	0
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	83.655		1.675
Subtotaal	83.655		1.675
Totaal Lasten	74.819	0	1.464.051
RESULTAAT	-67.764	-	-1.045.492

Het resultaat wordt onttrokken aan de continuïteitsreserve.

Toelichting Lastenverdeling

					2017	2017	2016
	Doelstellingen				Realisatie	Begroting	Realisatie
Bestemming	Zichtbaar zijn	Relatiebeheer	Faciliteren	*	Beheer en administratie	Totaal Lasten	Totaal Lasten
Projecten in het kader van de doelstellingen			-8.836			-8.836	1.081.889
Projecten Extra activiteiten							369.751
Bureau- en algemene kosten					89	89	191
Afschrijving en rentekosten					286	286	501
Organisatiekosten					6.450	7.121	1.004
Personeelskosten					2.313	2.313	
Personeelskosten NeLis/NMLAN/CMSi							10.783
Ontvangen ziektekosten / vergoedingen personeel							-2.487
Overige					74.517	74.517	2.420
Totaal			-8.836		83.655	74.819	1.464.051

* "Werving baten" Hier horen 3 kolommen te staan; kolom 1: Eigen fondsenwerving, kolom 2 Beleggingen, 3 Verkoop goederen. Deze zijn niet van toepassing op De12Landschappen.

Grondslagen

Algemeen

Doelstelling

Voor het uitvoeren van de statutaire doelstelling, zijn de volgende drie subdoelstellingen gedefinieerd:

Doelstelling 1 – Zichtbaar zijn en beïnvloeden

Doelstelling 2 – Relatiebeheer en Fondsenwerving ten behoeve van de twaalf Landschappen

Doelstelling 3 - Faciliteren en verbinden

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De Stichting Unie van Provinciale Landschappen (werknaam De12Landschappen) is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht, onder nummer 41183891.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening is opgesteld en ingericht conform de Richtlijn Jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ 650). Daarbij is onderscheid gemaakt naar de drie gedefinieerde doelstellingen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Aanschaffingen en investeringen in inventaris, computers en installaties die nodig zijn voor de exploitatie, staan in dienst van de doelstellingen. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De stichting bezit geen terreinen of gebouwen.

Deelnemingen

De niet-geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Buitenleven BV.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Daarbij worden tevens andere langlopende belangen in aanmerking genomen die feitelijk moeten worden aangemerkt als onderdeel van de netto-investering in de deelneming. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Schulden

Onder schulden wordt verstaan de per balansdatum bestaande en vaststaande verplichtingen van De12Landschappen die gewoonlijk door betaling worden afgewikkeld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten uit acties van derden

De toegezegde bijdragen uit nationale loterijen, puzzelacties van bladen e.d. en/of andere fondsenwervende instellingen worden verantwoord onder deze categorie. Hierbij is te denken aan gelden van de Nationale Postcode Loterij, maar ook aan gelden van aangesloten organisaties.

Subsidies overheden en anderen

Onder deze categorie worden toegezegde subsidies van overheden, bedrijven en instellingen verantwoord. Onder subsidies zijn te verstaan bijdragen, die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van de uitvoeringskosten van een project.

Resultaat spaarrekeningen

Onder deze categorie wordt het resultaat van de rente-opbrengsten van de liquide middelen verantwoord.

Overige baten en lasten

Onder overige baten en lasten worden de bijdragen van de provinciale Landschappen verantwoord. Het gaat hier om de algemene bijdrage (voor elk Landschap hetzelfde) en de bijdragen projecten met facultatieve deelname.

Belastingen

De stichting is niet vennootschapsbelastingplichtig en niet btw-plichtig.

Kostentoerekening

Voor 2017 is er voor gekozen de kosten niet meer toe te rekenen aan een doelstelling, tenzij het vergelijkbare kosten van voorgaande jaren betreft. Vrijwel alle kosten worden toegerekend aan beheer en administratie.

Toelichting op de balans

Activa

Materiële vaste activa

Inventarissen en voorraden zijn per 1 januari 2016 'om niet' ingebracht in LandschappenNL.

Financiële vaste activa

Het verloop van deze post in 2016 is als volgt:	2017	2016
Stand per 1 januari	74.518	15.757
Resultaat deelneming	-74.518	58.761
Stand per 31 december	0	74.518

In november 2014 heeft De12Landschappen samen met Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten Buitenleven vakanties B.V. opgericht. De12Landschappen participeerde, evenals Natuurmonumenten met 25 aandelen; Staatsbosbeheer heeft de overige 50. De aandelen van De12Landschappen zijn per 31 december 2017 voor 1,- overgedragen aan LandschappenNL.

Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
Debiteuren	0	53.200
Nog te ontvangen bedragen	56	18.768
Vooruitbetaalde bedragen	670	832
Nominaal per balansdatum	726	72.800

De vordering bestaat uit de nog te ontvangen rente per 31-12 en de 1,- voor de overdracht van de aandelen Buitenleven. De vooruitbetaalde bedragen betreffen het gedeelte van de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering die betrekking heeft op 2018.

Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
Rabobank 367	16.548	80.373
Rabobank 259	70.000	39.207
Totaal	86.548	119.580

De liquide middelen betreffen rentedragende, vrij opneembare tegoeden bij banken. De stichting heeft geen beschikking over een kredietfaciliteit in rekening-courant.

Passiva

Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve

Per 1 januari 2016 heeft De12Landschappen zoveel mogelijk activiteiten over aan LandschappenNL, waaronder ook een groot deel van de continuïteitsreserve. Na afboeking van het resultaat resteert onderstaand vermogen. In 2018 zal het bestuur een besluit nemen wat hiermee moet gebeuren.

Continuïteitsreserve

Het verloop van deze post is als volgt:	2017	2016
Stand per 1 januari	145.618	889.331
Toename resultaat bestemming		35.511
		924.842
Afneming resultaat bestemming	-67.764	-779.225
Stand per 31 december	77.854	145.618

Bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserve PrAss:

In de vergadering van 9 december 2015 heeft het bestuur besloten de Bestemmingsreserve PrAss per 2016 volledig over te dragen aan LandschappenNL, met behoud van de doelstelling en het voorbehoud dat bij liquidatie de reserve terugvloeit naar de oorspronkelijke inlegger(s).

Bestemmingsreserve onderhoudsfonds PrAss

Het verloop van deze post is als volgt:	2017	2016
Stand per 1 januari	0	250.037
Toename resultaat bestemming	0	0
Subtotaal	0	250.037
Afneming resultaat bestemming	0	-250.037
Stand per 31 december	0	0

Bestemmingsreserve Klinkenberghfonds:

In de vergadering van 9 december 2015 heeft het bestuur besloten de Bestemmingsreserve Klinkenberghfonds per 2016 volledig over te dragen aan LandschappenNL, met behoud van de doelstelling en het voorbehoud dat bij liquidatie de reserve terugvloeit naar de oorspronkelijke inlegger(s).

Bestemmingsreserve Klinkenberghfonds

Het verloop van deze post is als volgt:	2017	2016
Stand per 1 januari	0	51.740
Toename	0	0
Subtotaal	0	51.740
Afneming resultaat bestemming	0	-51.740
Stand per 31 december	0	0

Voorziening verlieslatende contracten

Deze voorziening is opgenomen vanwege de looptijd van het huurcontract van Landschapsbeheer Nederland. Vanaf 1 juli 2014 deelt De12Landschappen samen met hen de huisvestingskosten. De huur van het kantoor van LBN is opgezegd maar liep nog tot eind 2016.

Voorziening verlieslatende contracten

Het verloop van deze post is als volgt:	2017	2016
Stand per 1 januari	0	13.745
Toevoeging boekjaar	0	0
Onttrekking boekjaar	0	13.745
Stand per 31 december	0	0

Kortlopende schulden

Leveranciers en handelskredieten

	31-12-2017	31-12-2016
Crediteuren	0	7.229
Totaal	0	7.229

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2017	31-12-2016
Belastingen (btw)	0	27.792
Sociale lasten	0	-1.629
Overlopende passiva	9.420	82.076
Nog te betalen aan LNL	0	5.812
Totaal	9.420	114.051

De overlopende passiva bestaan voor het grootste gedeelte uit een doorbetaling van een jaarlijkse schenking ten behoeve van een zevental Landschappen. Het resterende bedrag betreft een reservering van de accountantskosten.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Alle, niet in de balans opgenomen, verplichtingen zijn in 2016 overgenomen door LandschappenNL.

Voorstel resultaatsbestemming 2017

Door de directie is voorgesteld het resultaat te onttrekken aan het eigen vermogen, conform onderstaand overzicht.

Reserves	
-continuïteitsreserve	-67.764
Totaal	-67.764

Dit voorstel is als zodanig in de jaarrekening verwerkt.

Toelichting Baten

TOTAAL Baten alle activiteiten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten kerntaken	0	Pm	65.361
Baten Extra activiteiten	0	Pm	7.000
Baten 1-op-1 doorberekende kosten	0	Pm	346.199
Totaal	0	Pm	418.560

Baten Kerntaken

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten uit acties van derden (NPL)	0		0
Resultaat spaarrekeningen	55	pm	1.115
Bijdragen Landschappen	0		0
Overige baten	0	pm	64.246
Totaal Baten kerntaken	55	pm	65.361

Het resultaat spaarrekeningen bestaat volledig uit rente-inkomsten van de liquide middelen.

Baten Extra activiteiten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Bijdragen provinciale Landschappen	0	0	0
Projectgroep Assurantiën bijdragen	0	0	0
Doorbelasting bijdrage diverse projecten	0	0	0
Legaat (tbv provinciale Landschappen)	7.000	Pm	7.000
Totaal	7.000	0	7.000

Ook dit jaar heeft De12Landschappen geld ontvangen om één op één door te betalen aan (een aantal) provinciale Landschappen. Het negatieve bedrag betreft een vrijval van een gereserveerd bedrag.

Overige baten van 1-op-1 doorbelaste kosten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Subsidie overheid (RCE, Project Historische karakterisering landschappen)	0	0	88.861
NeLIS	0	0	41.696
CMSi (voorheen GBNL)	0	0	206.310
Wia Excedent (Achmea)	0	0	9.301
Totaal	0	0	346.199

Toelichting lasten besteed aan doelstellingen

Doelstelling Zichtbaar zijn en beïnvloeden

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Projecten in het kader van de doelstelling	0	0	0
Extra projecten in het kader van de doelstelling			
Actualiteiten	0	0	28.197
Teruggave ziektekosten/doorbelastingen	0	0	-895
Overige (samenvoeging LBN)	0	0	871
Totaal	0	0	28.173

Doelstelling Relatiebeheer en fondsenwerving

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Projecten in het kader van de doelstelling	0	0	0
Extra projecten in het kader van de doelstelling			
Teruggave ziektekosten/doorbelastingen	0	0	-174
Overige (samenvoeging LBN)	0	0	174
Totaal	0	0	0

Doelstelling Faciliteren en verbinden

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Projecten in het kader van de doelstelling			
Inleg in reserve LNL: continuïteit	0	0	779.225
Inleg in reserve LNL: PrAss	0	0	250.037
Inleg in reserve LNL: Klinkenbergh	0	0	51.740
Inleg restant liquide middelen PrAss	0	0	887
Extra projecten in het kader van de doelstelling			
Themadagen	0	0	-833
Doorbetaling legaat	7.000	Pm	7.000
Eén op één doorbelaste kosten			
NeLIS*	-15.836	0	41.696
GBNL/CMSi(incl personeel)	0	0	206.310
Wia Excedent (Achmea)	0	0	9.302
Project Historische karakterisering	0	0	88.861
Teruggave ziektekosten/doorbelastingen	0	0	-647
Overige (samenvoeging LBN)	0	0	624
Totaal	-8.836	0	1.434.203

Het negatieve bedrag betreft een vrijval van een gereserveerd bedrag. Het andere bedrag betreft het doorbetalen van een legaat aan een aantal Landschappen.

Beheer en administratie

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Kantoor en algemene kosten	89		191
Organisatiekosten	6.450		1.004
Afschrijving en rente	286		501
Personeelskosten	2.313		0
Teruggave ziektekosten/doorbelastingen	0		-771
Overige (samenvoeging LBN)	0		750
Overige	74.517		
Totaal	83.655	0	1.675

De kosten van beheer en administratie omvatten een aantal posten uit het verleden, zoals de organisatie van de bestuursreis in 2016, nagekomen sociale lasten uit 2014, maar ook de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. De laatste en grootste post wordt gevormd door de afboeking van de waarde van de aandelen Buitenleven BV die per 31-12-2017 zijn overgedragen aan LandschappenNL.

Uitsplitsing Personeelslasten D12L

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Bruto lonen		42.061
Pensioenpremies		6.768
Sociale lasten	1.629	11.775
Vakantiegeld		3.118
Szas (ziektekostenverz)		1.670
Reiskosten w-w		147
Ontvangen vergoedingen personeel		-870
Overige personeelskosten	684	
Totaal	2.313	64.669

Per 1 januari 2016 is al het vaste personeel overgegaan naar LandschappenNL. De kosten betreffen nagekomen sociale lasten over 2014 en de kosten om dit recht te (laten) zetten in de administratie.

Overige toelichtingen en ondertekening van de jaarrekening

Beloning bestuurders

De leden van het Bestuur van De12Landschappen ontvangen geen bezoldiging. Ook zijn aan de bestuursleden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bezoldiging directie

Al het personeel is overgegaan naar LandschappenNL. Dit geldt ook voor de directeur. Zijn bezoldiging gebeurt dan ook vanuit die entiteit.

Ondertekening van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld door de directie van de stichting.

De Bilt, 4 april 2018,

Dr. ir. H.H. Bartelink, directeur

Vaststelling van de jaarrekening

De jaarrekening is vastgesteld door het bestuur van de stichting.

De Bilt, 4 april 2018,

Mr. A. van der Meer, voorzitter

Drs. F. Koster, penningmeester

3 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In artikel 18 van statuten van de stichting staan de reglementen met betrekking tot het opstellen van de jaarrekening.

Resultaatbestemming 2017

De jaarrekening 2017 is vastgesteld in de vergadering van het bestuur gehouden op 4 april 2018. Het bestuur heeft de resultaatbestemming vastgelegd conform het daartoe gedane voorstel.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur en de directie van Stichting Unie van Provinciale Landschappen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Unie van Provinciale Landschappen te de Bilt gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Unie van Provinciale Landschappen per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de winst-en-verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Unie van Provinciale Landschappen zoals in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags-en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekeningen en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag; en
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, in het bijzonder RJ 650 voor fondsenwervende instellingen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze

werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Breda, 4 april 2018

MAZARS PAARDEKOOPER HOFFMAN N.V.

WG: drs. D.J. Han RA

Bijlagen Samenstelling bestuur per 31 december 2017

Het Groninger Landschap	<p>Mw. J.G. Vlietstra Benoemd in 2012, termijn loopt gelijk aan lidmaatschap Raad van Toezicht Het Groninger Landschap.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter Raad van Toezicht Het Groninger Landschap Lid Eerste Kamer Lid bestuur The Hague Academy for Local Governance Lid Raad van Toezicht ZINN Raad van Commissarissen van Afvalsturing Friesland in de hoedanigheid van president-commissaris Lid Raad van Advies Herinneringscentrum Kamp Westerbork Ambassadeur Noord-Nederlands Orkest Voorzitter "Tendercommissie duurzame recreatie en toerisme" van het Waddenfonds Voorzitter Commissie Bijzondere Situaties Groningen Lid Ledenraad VGZ Voorzitter bestuur SESAM-academie</p>
It Fryske Gea	<p>Dhr. mr. A. van der Meer (voorzitter) Benoemd in 2008, termijn loopt gelijk aan bestuurslidmaatschap It Fryske Gea.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter bestuur Vereniging It Fryske Gea Voorzitter Raad van Toezicht LandschappenNL Senior rechter A in de rechtbank Nood-Nederland, afdeling privaatrecht Secretaris Vereniging Spavo Secretaris Stichting Munt & Penningenkabinet Secretaris Stichting Spavo Fonds</p>
Het Drentse Landschap	<p>Mw. A. Edelenbosch Benoemd in 2008, termijn loopt gelijk aan lidmaatschap Raad van Toezicht Het Drentse Landschap.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter Raad van Toezicht Het Drentse Landschap Lid Raad van Toezicht LandschappenNL Voorzitter Bestuur Je Maitiendrai Fonds Bestuurslid Vereniging Dorpsbelangen Gasselternijveenschemond Voorzitter wg Harry de Vroome penning Voorzitter project BosNatuurlijk Adviseur De Nieuwe Wildernis</p>
Landschap Overijssel	<p>Mw. W.M.H. Paalman-Vloedgraven Benoemd in 2013, termijn loopt gelijk aan lidmaatschap Raad van Toezicht Landschap Overijssel.</p> <p>(Neven)functies: Lid Raad van Toezicht Landschap Overijssel Eigenaar 't Overwater Advies Initiatievenmakelaar bij IM@Overijssel Adviseur Coöperatie Hof van Twente Op Rozen u.a. Voorzitter Coöperatie Hellendoorn Op Rozen u.a. Voorzitter Coöperatie Op Rozen Facilitair u.a. Secretaris/penningmeester Stichting Kinderboerderij Hellendoorn-Nijverdal</p>

	<p>Vice-voorzitter Stichting Platform Duurzaam Hellendoorn i.o. Bestuurslid Coöperatie Duurzame Energie Unie u.a.</p>
<p>Het Geldersch Landschap en Gelderse Kasteelen</p>	<p>Dhr. mr. H.J.E. Bruins Slot Benoemd in 2013, termijn loopt gelijk aan lidmaatschap Raad van Toezicht Geldersch Landschap en Kasteelen.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter Raad van Toezicht Geldersch Landschap en Kasteelen Vice voorzitter vereniging Aegon Voorzitter Raad van Toezicht Wilde Ganzen Lid Raad van Advies nationaal park De Hoge Veluwe Voorzitter Raad van Toezicht omroep Gelderland Voorzitter college kerkrentmeesters protestantse gemeente Apeldoorn</p>
<p>Het Flevo-landschap</p>	<p>Dhr. drs. H. Dijkma Benoemd in 2010, termijn loopt gelijk aan lidmaatschap Raad van Toezicht Het Flevo-landschap.</p> <p>(Neven)functies: Vice voorzitter van de Raad van Toezicht Stichting Het Flevo-landschap Lid Raad van Toezicht LandschappenNL Vicevoorzitter Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland Voorzitter Corrosia! Expo en Theater, Almere Lid comité van aanbeveling Almeers Jeugd Symfonie Orkest Voorzitter Raad van Commissarissen Beheer Flevoland Participaties BV voor MKB en Technofonds Fonds Flevoland Vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen en voorzitter auditcommissie van Medrie te Zwolle Lid Raad van Toezicht Omroep Flevoland, Lelystad</p>
<p>Het Utrechts Landschap</p>	<p>Dhr. drs. M. Kortbeek Benoemd in 2013, termijn loopt gelijk aan bestuurslidmaatschap Utrechts Landschap.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter bestuur Utrechts Landschap President-Commissaris PGA Nederland NV Commissaris MN Services NV Penningmeester de Winter Heijnsius Stichting Voorzitter bestuur Kasteel Loenersloot Voorzitter bestuur De Utrechtse Molens Lid Raad van Toezicht Stichting Natuurbeelden</p>
<p>Landschap Noord-Holland</p>	<p>Dhr. Drs. F. Koster Benoemd in 2015, termijn loopt gelijk aan lidmaatschap Raad van Toezicht Landschap Noord-Holland.</p> <p>(Neven)functies: Bestuurslid Raad van Toezicht Landschap Noord-Holland Penningmeester bestuur Landschapsbeheer Nederland Lid Raad van Toezicht LandschappenNL Bestuurslid JP Kuiper Fonds Penningsmeester Raad van Toezicht Eurosite Bestuurslid Raad van Toezicht Stichting Texels Museum Lid beleggingscommissie Nationale Monumenten organisatie</p>

Het Zuid-Hollands Landschap	<p>Dhr. prof. dr. A. van der Zande Benoemd in 2011, termijn loopt gelijk aan bestuurslidmaatschap Het Zuid-Hollands Landschap.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter bestuur Het Zuid-Hollands Landschap Directeur-generaal RIVM Voorzitter Supervisory Committee van Wetlands International Bestuurslid Stichting Veenweiden Innovatiecentrum (VIC) Lid van de Adviescommissie Prof. Pieter van Vollenhoven over financiering Natuurbeleid Bestuurslid Stichting Toekomstbeeld der Techniek (STT) Bestuurslid Economic Board Utrecht (EBU) Adviescommissie WODC II Inzake relatie beleid en WODC</p>
Het Zeeuwse Landschap	Vacature
Het Brabants Landschap	<p>Dhr. J. Vos Benoemd in 2010, termijn loopt gelijk aan hoofdbestuurslidmaatschap Brabants Landschap.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter Hoofdbestuur Stichting Het Noordbrabants Landschap Bestuurslid Landschapsbeheer Nederland Lid Raad van Toezicht LandschappenNL Waarnemend burgemeester Eersel Bestuurslid van de Molenstichting in Noord Brabant</p>
Het Limburgs Landschap	<p>Mw. Mr W. Raab (vice-voorzitter) Benoemd in 2015, termijn loopt gelijk aan bestuurslidmaatschap Limburgs Landschap.</p> <p>(Neven)functies: Voorzitter Algemeen Bestuur Stichting Het Limburgs Landschap Lid Raad van Toezicht LandschappenNL Seniorrechter Rechtbank Limburg</p>

De nevenfuncties van de directeur zijn verantwoord in het jaarverslag van Stichting LandschappenNL.